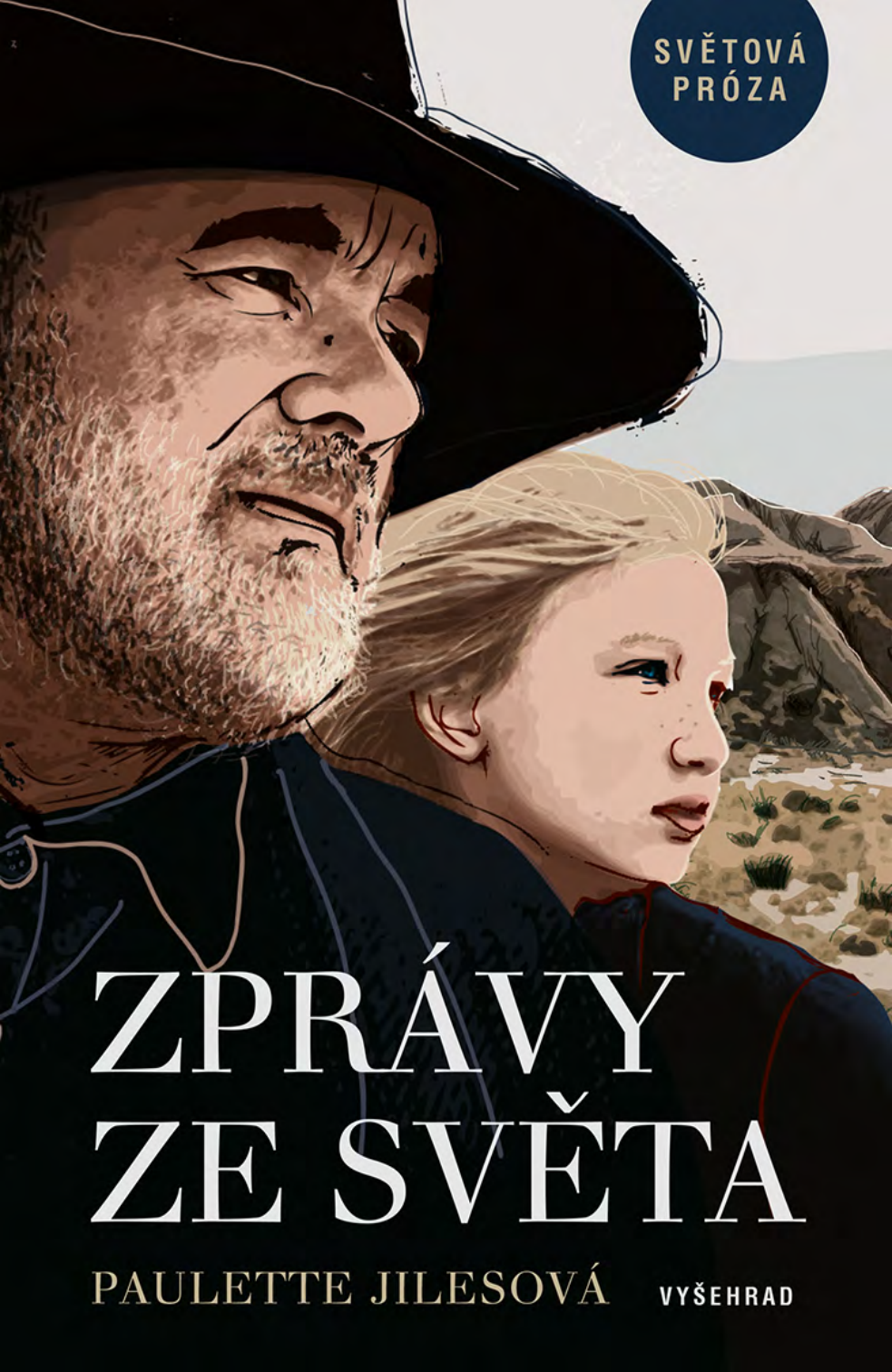

The book cover features a stylized illustration of a man and a woman. The man, on the left, has a thick, light-colored beard and is wearing a dark, wide-brimmed hat. He is looking down towards the woman with a slight smile. The woman, on the right, has long, light-colored hair and is looking off to the side. They are both wearing dark clothing. The background shows a rocky, mountainous landscape under a pale sky. In the top right corner, there is a dark blue circle containing the text 'SVĚTOVÁ PRÓZA'.

SVĚTOVÁ
PRÓZA

ZPRÁVY ZE SVĚTA

PAULETTE JILESOVÁ

VYŠEHRAĐ

Zprávy ze světa

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Paulette Jilesová
Zprávy ze světa – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

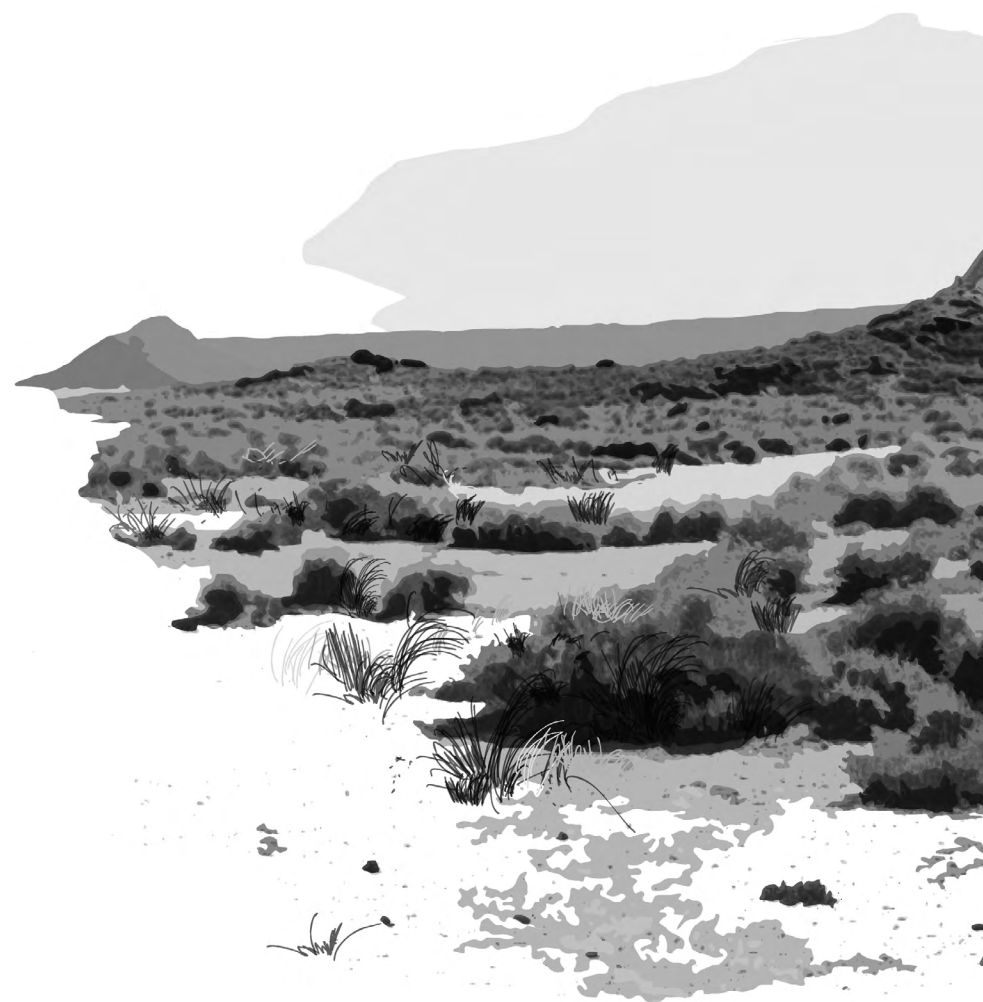
ZPRÁVY
ZE SVĚTA

PAULETTE
JILESOVÁ

ZPRÁVY ZE SVĚTA

PAULETTE JILESOVÁ

VYŠEHRAĐ

Copyright © 2016 by Paulette Jiles
Translation © Kateřina Novotná, 2022

ISBN tištěné verze 978-80-7601-593-7
ISBN e-knihy 978-80-7601-597-5 (1. zveřejnění, 2022)
ISBN e-knihy 978-80-7601-598-2 (1. zveřejnění, 2022)
ISBN e-knihy 978-80-7601-596-8 (1. zveřejnění, 2022)

Tato kniha je román. Odkazy na skutečné osoby,
události, firmy, organizace nebo místní lidi
mají pouze navodit autenticitu a jsou použity fiktivně.
Ostatní postavy, události a dialogy jsou dílem
autorčiny představivosti a nelze je považovat
za skutečné.

*Susan, June, April, Nancy, Caroline,
Wandě, Evelyn a Ritě Wightman Whippetové,
přítelkyním z dalekých cest*

1

Wichita Falls, Texas, zima 1870

Kapitán Kidd položil na pultík bostonský *Morning Journal* a začal číst článek o patnáctém dodatku ústavy. Narodil se v roce 1798, před pěti lety skončila třetí válka v jeho životě a on doufal, že žádnou jinou už nezažije, nicméně zprávy ze světa mu teď přidávaly na letech víc než samotný čas. Navzdory tomu i za studených jarních dešťů dál objížděl severní Texas. Kdysi býval tiskařem, ale válka mu vzala tiskárnu i všechno ostatní, konfедераční hospodářství bylo už před kapitulací na kolenou, a tak si teď vydělával na živobytí tím, že vandroval s novinami a časopisy v aktovce od města k městu, límec kabátu zvednutý, aby ho chránil před nepohodou. Jezdil na skvělém koni a bál se, že mu ho někdo ukradne, ale prozatím se to nestalo. A tak 26. února dorazil do Wichita Falls, rozvěsil plakátky a ve stájích se převlékl do šatů na čtení. Zvenku se ozývalo hlasité bubnování deště, ale on měl hlas zvučný a silný.

Roztřepal noviny a rozložil je před sebou.

Patnáctý dodatek, četl, schválený 3. února 1870, dává právo volit všem mužům bez ohledu na rasu, barvu a dřívější

postavení otroka. Zvedl oči od textu a na brýle dopadlo světlo. Lehce se předklonil nad pultík a dodal: To znamená barevným mužům. Jen žádné rozčilené řeči nebo hysterický křik. Zvedl hlavu a pátravě se zahleděl do shluku tváří, které na něj hleděly. Slyším, že mručíte. Nechte toho. Mručení nesnáším.

Zabodl do nich pohled a dodal: Tak dál. Vylovil z aktovky další noviny. Poslední *New York Tribune* píše, že podle hlášení jakéhosi velrybářského škuneru polární expediční loď Hansa na cestě k severnímu pólu údajně ztroskotala uprostřed ledových polí a potopila se; stalo se to na sedmdesátém stupni severní zeměpisné šířky, poblíž Grónska. O přeživších se v článku nic neříká. Netrpělivě obrátil stránku.

Kapitán měl hladce oholenou tvář s výraznými rysy, stále ještě měřil přes sto osmdesát centimetrů a jeho úplně bílé vlasy se v mohutném žhnoucím paprsku lampy leskly. Za opaskem na zádech měl pětiranný revolver Slocum ráže 32, což ho pranic netěšilo, ale na druhou stranu ho málokdy použil.

Přes nezakryté hlavy zahlédl u zdi vzadu Britta Johnsona a jeho muže, Painta Crawforda a Dennise Curetona. Svobodné černé muže. Britt vlastnil dopravní firmu a druzí dva byli jeho zaměstnanci. S klobouky v rukou všichni stáli opřeni nohou ve vysoké kožené botě o stěnu za sebou. Hala byla zaplněná. Rozlehlá vysoká místnost sloužila ke skladování vlny, k obecním shromážděním, a využívali ji i lidé jako on. Osazenstvo tvořili především muži, skoro všichni bílí. Světlo lampy bylo ostré a vzduch těžký. Kapitán Kidd jezdil s novinami od jednoho města v severním Texasu ke druhému a za desetacent na hlavu předčítal v halách nebo kostelích nejnovější zprávy lidem shromážděným právě jako ti tady. Cestoval sám a na vybírání deseticentu nikoho neměl, ale lidi moc nepodváděli; a pokud někoho přistihli, popadli ho

za klopý kabátu a pevně si ho přitáhli k sobě se slovy: *Hele, ten zatracenej desetaák zaplatíš, tak jako všichni.*

A desetacent zazvonil v malované plechovce.

• • •

Zvedl hlavu, protože si všiml, že mu Britt Johnson dává prstem znamení. Krátce kývl a dočetl článek z *Philadelphia Inquireru* věnovaný britskému fyzikovi Jamesi Maxwellovi a jeho teorii elektromagnetického vlnění, jehož vlnová délka je delší než infračervené záření. Suchopárný článek zvolil schválně, aby lidi uspal, zklidnil a přiměl k odchodu – ke spořádanému odchodu. Potíže a nálady druhých ho začínaly rozčilovat. Tenhle pocit se dostavil teprve nedávno, poté co si uvědomil, jak bezútěšný, hořký a tak trochu jalový život vede. Jako svítiplyn do sebe pozvolna nasával otupělost a nevěděl si s ní rady, jediné se stáhnout do ticha a samoty. Pokaždé se nemohl dočkat, až bude mít čtení za sebou.

Složil noviny, vsunul je do aktovky, a potom se naklonil doleva a zhasl lampu. Jak procházel davem, lidé se k němu natahovali a podávali mu ruku. Muž se špinavě blond vlasy zůstal sedět a dál na něj hleděl. Byli s ním dva indiáni nebo poloviční indiáni, a o těch kapitán věděl, že to jsou Kaddové s nevalnou pověstí. Špinavý blondák se otočil na židli a zadíval se na Britta. A přicházeli další, děkovali kapitánovi a vyptávali se na jeho dospělé dcery. Kidd přikyvoval – celkem *to jde, jde to* – a mířil dozadu k Brittovi a jeho chlapům, aby se dozvěděl, co má Britt na srdci.

• • •

Domníval se, že to bude něco k patnáctému dodatku, ale nebylo. Kapitáne Kidde, šel byste se mnou? Britt se napřímil, posadil si klobouk na hlavu, a totéž udělali Dennis s Pain-tem. Je tu taková potíže, u mě ve voze, dodal.

Vypadala tak na deset let, oblečená po způsobu indiánů z jižních plání v šatech z jelenice, vpředu zdobených čtyřmi řadami losích zubů. Přes ramena měla teplou deku. Ve vlasech medové barvy měla drobounkými bodlinkami přichycené dva chomáče jemného peří, a mezi nimi, obtočené tenkou nití, sedělo orlí pero. Působila sebejistě, jako by pírkó a náhrdelník ze skleněných korálek byly ta nejcennější ozdoba na světě. Měla modré oči a pleť oné zvláštní jasné barvy, které se dosáhne, když je světlá pokožka vystavena slunci a nepohodě. Z její kamenné tváře se nedalo nic vyčíst.

Aha, řekl kapitán Kidd. Aha.

Zvednutý límec černého kabátu ho chránil před deštěm a zimou a krk měl omotaný tlustou šálou. Při dýchání mu z nosu stoupaly obláčky. Hryzal si levý koutek spodního rtu a přemýšlel, na co se to teď právě ve světle petrolejky, kterou Britt zvedl do výšky, dívá. Zničehonic mu naskočila husí kůže.

Neuvěřitelné, vypravil ze sebe. To dítě vypadá neživě a zlomyslně zároveň.

Britt zacouval s jedním z povozů pod střechu před obecními stájami. Vůz se na délku celý dovnitř nevešel, takže přední část a kozlík byly vystaveny bičování deště a stříbřitým vodním sprškám.

Zadní část povozu byla schovaná pod střechou, a oni tam všichni stáli a hleděli na děvče asi tak, jako když se setkáme s něčím podivným, co se nám chytilo do pastí, s něčím cizím, co neznáme a co je třeba i nebezpečné. Seděla na žoku armádních košil a oči jí ve světle petrolejky světle modře planuly. Pozorovala je, stále je pozorovala, každíčký pohyb jejich rukou. Pohybovala očima, ale hlavou nepohnula.

Ano, pane. Než jsme přijeli z Fort Sillu, dvakrát vyskočila z vozu. Agent Hammond je toho mínění, že to může

být Johana Leonbergerová, unesená před čtyřmi lety, když jí bylo šest, poblíž Castrovillu, směrem na San Antonio.

Vím, kde to je, poznamenal kapitán Kidd.

Agent Hammond zná podrobnosti. Jestli to je ona, bude jí tak deset.

Britt Johnson byl vysoký, dobře stavěný muž, ale dívku pozoroval s nejistým, nedůvěřivým výrazem ve tváři. Měl se před ní na pozoru.

Jmenuju se Cikáda. Můj otec je Zurčící voda a moje máma se jmenuje Tři skvrnky. Já chci domů.

Nemohli ji slyšet, protože nemluvila nahlas. V hlavě jí jako včelky bzučela v celé své barevné tónové šíři kajovská slova.

Ví se, kdo jsou její rodiče? zeptal se kapitán Kidd.

Ano, pane, ví se to. Nebo se to aspoň dohaduje podle dne, kdy ji unesli. Ten agent, co o něm mluvím. Rodiče a sestřička při přepadení zahynuli. Má doklad od příbuzných, Wilhelma a Anny Leonbergerových, její tety a strýce. A dal mi zlatou padesátidolarovou minci, abych ji dovezl zpátky do Castrovillu. Rodina mu ji poslala po jednom majorovi ze San Antonia, kterého převeleli na sever. Měl ji dát někomu, kdo ji dopraví domů. Slíbil jsem, že ji dostanu z indiánského území a přes Červenou řeku. Nebylo to lehký, málem jsme se utopili. Včera.

Od včerejška se zvedla o víc než půl metru, poznamenal kapitán.

Já vím. Britt stál jednou nohou opřený o oj. Skomírající plamínek petrolejové lampy u zadní sklopné desky nákladního povozu osvětloval vnitřní prostor, jako by chtěl odhalit cizí přítomnost v hrobce.

Kapitán Kidd si sundal klobouk a vyklepal z něj vodu. Britt Johnson už dostal z rukou rudochů nejméně čtyři

zajatce – z rukou Komančů, Kajovů, a jednou dokonce i Čejenů ze severu, v Kansasu. Před šesti lety, v roce 1864, když Brittovi unesli ženu a dvě děti, se pro ně vydal a přivezl je zpátky. Nikdo přesně nevěděl, jak to provedl. Jako by ho ochraňoval sám Bůh, když jel sám zvlněnými červenými pláněmi, územím, kde číhalo jen nebezpečí a smrt. Britt na sebe vzal úkol zachraňovat druhé, černý muž, lstivý, silný a rychlý jako lelek za noci. Tohle děvče ale příbuzným odvézt nehodlal, ani za zlatý padesátidolar.

Proč nechcete jet? zeptal se kapitán Kidd. Když už jste dojel až sem. Padesát dolarů ve zlatě je pěkná částka.

Počítal jsem, že ji tady někomu předám. Cesta dolů na jih trvá tři týdny. A potom tři týdny zpátky. Nemám žádný zboží, který bych tam vezl.

Paint s Dennisem za ním přikyvovali, paže v těžkých pláštích z nepromokavé celtoviny zkřížené. Dlouhé stříbřité provazce vody klouzaly po dlažbě stáje, měnily světlo petrolejky ve světélkující skvrnu a střecha se otřásala pod údery kapek velkých jako pěticent.

Celejch šest tejdů jsme neviděli ani cent, řekl Dennis Crawford, tenký jako pavouk.

Ledaže bychom tu sehnali nějaký náklad, dodal Paint.

Sklapni, Painte, okřikl ho Dennis. Víš, co je to tam na jihu za lidi?

No dobrá, odušil Paint. Vždyť jsem nic neřekl.

Je to tak, řekl Britt. Nemůžu nechat přepravu takovou dobu stát. Mám objednávky na dovoz. A druhá věc – když mě při převážení toho děvčete chytěj, budu v pěkný bryndě. Zadíval se kapitánovi přímo do očí. Je to běloška. Postarejte se o ni vy.

Kapitán Kidd zašmátral v náprsní kapse po tabáku, ale nenašel ho. Britt ubalil cigaretu, podal mu ji a potom ve své mohutné dlani škrtl sirkou. Kapitán Kidd nepřišel ve válce

o žádného syna, protože měl jenom dcery. Dvě dcery. V dívkách se vyznal. Indiány neznal, ale o dívkách věděl všechno a v téhle tváři četl pohrdání.

Najděte rodinu, která se chystá tím směrem, Britte, řekl. Někoho, kdo ji zahrne láskou, dá jí vzdělání a lekce správného chování.

Dobřej nápad, odušil Britt. Taky mě to napadlo.

A? Kapitán Kidd vyfoukl kouř. Dívčin pohled ho nesledoval. Očima se vpíjela do tváří a rukou těch mužů. Lícni kosti měla poseté pihami a prsty tupé jako špalíky, se špínou pod krátkými nehty.

Nikoho nemůžu najít. V tomhle je těžký se na někoho spolehnout.

Kapitán Kidd přikývl. Ale nějaké dívky jste už dříve přivezl, namítl. To Blaineyovic děvče, to jste dostal zpátky.

To nebylo tak daleko. A kromě toho, já lidi tam dole neznám. Kdežto vy ano.

Ano, rozumím.

Kapitán Kidd strávil léta v San Antoniu. Přiřazenil se do rodiny místních starousedlíků, věděl, jak se chovat, znal lidi.

V severozápadním Texasu žilo hodně svobodných černochů, byli to povozníci a zvědové, a teď po válce už měli z černých mužů celou desátou kavalerii. Nicméně většina obyvatel se s představou svobodného černocha prozatím nesmířila. Všude to vřelo. Dvě neslučitelné entity, schopné okamžitě vzplanout.

Mohl byste požádat vojáky, ti by ji tam dopravili. Zajatce berou, řekl.

Už ne, odpověděl Britt.

Co byste si počal, kdybyste na mě nenarazil?

To nevím.

Právě jsem přijel z Bowie. Mohl jsem to obrátit na jih do Jacksboro.

Když jsme sem přijeli, všiml jsem si plakátků. A to rozhodlo.

Ještě jedna věc, uvědomil si kapitán Kidd. Možná by se měla vrátit k indiánům. Který kmen ji unesl?

Kajovové.

Britt pokuřoval a nohou přitom pohyboval ojí. Hlučně vypustil z nosních dírek modravý dým a chvatně pohlédl na dívku. Upřeně se na něj dívala. Připomínali dva nepřátele na život a na smrt, kteří nedokážou jeden od druhého odtrhnout oči. Ulicí se hnaly nekonečné, zpěněné proudy vody, a střechy Wichita Falls halily závoje vodní tříště.

A?

Kajovové ji nechtějí, vysvětloval Britt. Konečně pochopili, že zadržovat bílého zajatce znamená příchod vojáků. Agent Hammond jim řekl, že buď přivedou všechny zajatce, nebo jim sníží příděl potravin a pošle na ně dvanáctou a devátou kavalerii. Přivedli ji a vyměnili za patnáct pruhovaných vlněných dek Hudson's Bay a stříbrný nádobí. Německý mincovní stříbro. Roztlučou ho na náramky. Byli to lidi Aperiana Crowa. Její máma si pořezala paže a nářek bylo slyšet na míle daleko.

Její indiánská máma.

Ano, potvrdil Britt.

Byl jste u toho?

Britt přikývl.

Rád bych věděl, jestli si něco pamatuje. Z doby, kdy jí bylo šest.

Ne, řekl Britt. Nepamatuje.

Dívka se ani nepohnula. Vydržet bez hnutí takhle dlouho vyžaduje úsilí. Seděla vzpřímeně na žoku armádních košil zabalených v pytlovině s barevným označením Fort Belknap. Kolem ní byly naskládané dřevěné bedny se smaltovanými

umyvadly, hřebíky, uzenými jeleními jazyky v tuku, šicí stroj v lištovém bednění a padesátilibrové pytle cukru. Její kulatá tvář se ve světle lampy zdála plochá, bez stínů a hloubky, jako vyřezaná ze dřeva.

Nemluví trochu anglicky?

Ani slovo, řekl Britt.

Jak tedy víte, že si nic nepamatuje?

Můj kluk mluví jazykem Kajovů. Rok ho drželi v zajetí.

Ano, to je pravda. Kapitán Kidd pohnul rameny pod těžkým svrchníkem. Byl černý, stejně jako jeho redingot, vesta, kalhoty, klobouk a boty. Bavlněnou košili měl naposledy vypranou, vybělenou a vyžehlenou v Bowie. Byla bílá, s lyrou vyšitou bílým hedvábím. Ještě pořád ušla. To, že byla při krajích lehce prodřená, byla jedna z věcí, které mu vadily.

Váš chlapec s ní mluvil, řekl.

Ano, potvrdil Britt. Pokud s ním vůbec promluvila.

Je tu s vámi?

Je. Lepší, když je se mnou na cestách než doma. Na cestách to s ním jde. Kdo se od nich vrátí domů, je jiný. Kluk se ke mně vlastně ani vrátit nechtěl.

Skutečně? Kapitána to překvapilo.

Ano, pane. Připravoval se na dráhu válečníka. Naučil se jazyk. Je to těžký jazyk.

Jak dlouho u nich byl?

Ani ne rok.

Britte! Jak je to možné?

To nevím. Britt se při kouření otočil a opřel se o sklopnou desku povozu. Zapátral pohledem v temných prostorech stájí, odkud bylo slyšet přežvýkování koní a mul; zuby jako mlýnské kameny jezdily ze strany na stranu a občas se ozvalo zafrkání, když jim prach ze sena vnikl do nozder, a přešlapování mohutných, těžkých nohou. Cítil uklidňující